

BẢN TIN TÌNH HÌNH BIỂN ĐÔNG SỐ 11 (07-14/4/2026)

Trung Quốc và Philippines tiếp tục căng thẳng trên thực địa

- Máy bay Trung Quốc thả pháo sáng trên đường bay của máy bay Philippines đang làm nhiệm vụ tại Đá Vành Khăn và Đá Subi
- Philippines cáo buộc đây là hành động "bắt nạt" nguy hiểm

Philippines phát hiện chất độc xyanua trên các mẫu vật tịch thu từ tàu cá Trung Quốc

- Chất độc có thể gây tổn hại nghiêm trọng đến hệ sinh thái biển, làm chết cá và làm suy yếu rạn san hô xung quanh khu vực.

Bộ Ngoại giao, Bộ Năng lượng Philippines lên tiếng trước dư luận gay gắt trong nước về hợp tác dầu khí với Trung Quốc

- Hợp tác với Trung Quốc tuân thủ Hiến pháp Philippines
- Philippines đa dạng hoá hợp tác năng lượng như Anh, Australia, Israel

I. Các sự kiện chính về vấn đề Biển Đông

1. Trung Quốc - Philippines tiếp tục đối đầu trong vấn đề Biển Đông:

- Ngày 09/4, Người Phát ngôn (NPN) Cảnh sát biển Philippines cáo buộc Trung Quốc bắn pháo sáng trên không phận thuộc Biển Đông, đồng thời chỉ trích đây là hành động "bắt nạt" nguy hiểm. Theo thông tin từ Manila, các máy bay của không quân Trung Quốc đã bắn nhiều pháo sáng trên đường bay của máy bay tuần tra Philippines đang thực hiện nhiệm vụ giám sát định kỳ tại đá Vành Khăn và đá Xu Bi. Bộ Ngoại giao Philippines tuyên bố hành động này đe dọa trực tiếp đến an toàn của phi hành đoàn và vi phạm các quy tắc an toàn hàng không quốc tế. Ngược lại, Trung Quốc khẳng định lực lượng của họ đã thực hiện các biện pháp "chuyên nghiệp và kiềm chế" để xua đuổi máy bay Philippines xâm nhập bất hợp pháp.

Nguồn: Bloomberg

- Ngày 09/4, tại họp báo thường kỳ, trả lời câu hỏi của phóng viên về việc Hải quân Philippines cho rằng Trung Quốc đang lợi dụng tình trạng ở Trung Đông để "hành động nguy hiểm" đối với Philippines tại Biển Đông, NPN Bộ Quốc phòng Trung Quốc Trương Hiểu Cương cáo buộc Philippines đã xâm nhập vào vùng biển và vùng trời "đảo Hoàng Nham" (bãi cạn Scarborough), các đảo và bãi đá thuộc quần đảo Trường Sa, cố tình đâm va trong khu vực diễn tập của Trung Quốc, thậm chí áp sát nguy hiểm tàu chiến của Trung Quốc. Philippines đã liên tục có các hành vi xâm phạm quyền lợi và quấy rối Trung Quốc, tạo ra các rủi ro mất an ninh và bất ổn tại khu vực châu Á - Thái Bình Dương; kêu gọi Philippines ngừng việc "dựa vào bên ngoài để gây rối trên biển", ngừng tạo ra các sự cố, nếu không sẽ chỉ tự gánh lấy hậu quả; khẳng định Trung Quốc kiên quyết bảo vệ chủ quyền, kiên quyết đáp trả.

Nguồn: Tân Hoa xã

- Ngày 10/4, Global Times đăng bài viết khẳng định các biện pháp đáp trả của Trung Quốc (bắn pháo sáng) đối với "những hành vi khiêu khích" mới nhất của Philippines trên Biển Đông là hoàn toàn chính đáng và kiềm chế, việc lực lượng chức năng nước này bắn pháo sáng cảnh báo máy bay tuần tra của Philippines tại khu vực quần đảo Trường Sa

là cần thiết để bảo vệ chủ quyền và an ninh quốc gia. Bài báo cáo buộc Manila đang cố tình dàn dựng các sự cố để "đóng vai nạn nhân" nhằm thao túng dư luận quốc tế và tạo cơ để thúc đẩy các yêu sách phi lý; cảnh báo nếu Philippines tiếp tục coi sự kiềm chế của Trung Quốc là yếu kém và không ngừng leo thang căng thẳng, Bắc Kinh sẽ buộc phải áp dụng các biện pháp kiên quyết và mạnh mẽ hơn để bảo vệ lợi ích của mình.

Nguồn: Thời báo Hoàn cầu

- Ngày 13/4, các quan chức an ninh Philippines cáo buộc Trung Quốc thực hiện hành vi "phá hoại" sau khi phát hiện chất độc xyanua trên các tàu cá Trung Quốc hoạt động gần bãi Cỏ Mây ở Biển Đông. Các mẫu vật do hải quân Philippines thu giữ vào năm ngoái đã được xác nhận chứa xyanua, có thể gây tổn hại nghiêm trọng đến hệ sinh thái biển, làm chết cá và làm suy yếu rạn san hô xung quanh khu vực. Philippines cho rằng hành động này không chỉ gây hại môi trường mà còn ảnh hưởng đến nguồn cung thực phẩm của lực lượng đồn trú trên tàu mắc cạn tại khu vực, qua đó tác động đến khả năng duy trì hiện diện của Manila.

Nguồn: Reuters

- Cùng ngày, tại họp báo thường kỳ, trả lời câu hỏi của phóng viên Bloomberg về vấn đề trên, NPN Bộ Ngoại giao Trung Quốc Quách Gia Côn khẳng định bãi Cỏ Mây là một phần của quần đảo Trường Sa, thuộc lãnh thổ Trung Quốc. Việc tàu thuyền Philippines mắc cạn trái phép tại bãi Cỏ Mây đã gây thiệt hại nghiêm trọng đến môi trường sinh thái ở đây, điều này đã được xác nhận bởi các báo cáo liên quan. Hành vi quấy rối trái phép của Philippines đối với các tàu cá Trung Quốc đang hoạt động đánh bắt cá bình thường, cướp đoạt nguồn cung cấp của ngư dân, và cái gọi là "vỡ kịch xyanua" do chính họ dàn dựng là hoàn toàn không đáng tin cậy và không đáng để phản bác.

Nguồn: Bộ Ngoại giao Trung Quốc

- Ngày 13/4, NPN Bộ Tư lệnh Chiến khu Miền Nam Trung Quốc Trạch Sỹ Thần cho biết, từ 9-12/4, lực lượng Hải quân thuộc Chiến khu đã tiến hành tuần tra thường kỳ tại khu vực Biển Đông; chỉ trích Philippines lôi kéo

các quốc gia ngoài khu vực tổ chức cái gọi là "tuần tra chung", gây rối Biển Đông, phá hoại hòa bình, ổn định khu vực; khẳng định các lực lượng của Chiến khu miền Nam kiên quyết bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, quyền lợi biển quốc gia, duy trì hoà bình, ổn định tại Biển Đông.

Nguồn: Bộ Quốc phòng Trung Quốc

2. Philippines đối mặt dư luận gay gắt trong nước về hợp tác dầu khí với Trung Quốc tại Biển Đông, Bộ Ngoại giao, Bộ Năng lượng lên tiếng:

- Ngày 09/4, Asia Times đăng tải tin tức phản ánh làn sóng phản đối mạnh mẽ từ các nhà lập pháp và giới chuyên gia Philippines đối với đề xuất hợp tác thăm dò dầu khí chung với Trung Quốc tại Biển Đông. Các nghị sĩ đối lập như Chel Diokno cảnh báo về sự thiếu minh bạch trong đàm phán và nguy cơ vi phạm Hiến pháp; Nghị sĩ Perci Cendana chỉ trích việc bắt tay với Bắc Kinh vào thời điểm này không khác gì hành động "thưởng cho những hành vi xấu", ám chỉ việc tàu hải cảnh Trung Quốc liên tục quấy rối lực lượng tuần tra Philippines. Bài báo kết luận, nỗ lực tìm kiếm an ninh năng lượng đang đứng trước sức ép dư luận trong nước.

Nguồn: Asia Times

- Ngày 10/4, Bộ trưởng Bộ Năng lượng Philippines Sharon Garin khẳng định Manila đang tích cực thúc đẩy hợp tác thăm dò dầu khí với nhiều đối tác quốc tế khác ngoài Trung Quốc nhằm giải quyết các thách thức về năng lượng. Bên cạnh các cuộc thảo luận với Bắc Kinh đang có "tiến triển tích cực", Philippines cũng làm việc với các công ty từ Australia, Anh và Israel, mục tiêu cốt lõi là đa dạng hóa đối tác có năng lực công nghệ. Bà cho biết Tổng thống Marcos Jr. đã ký kết một số hợp đồng dịch vụ liên quan đến thăm dò dầu mỏ, khí đốt tự nhiên và hydro. Dữ liệu từ Bộ Năng lượng Philippines năm 2020 ước tính khu vực Biển Tây Philippines có thể chứa hơn 6 triệu thùng dầu và gần 200 triệu m³ khí tự nhiên chưa được khai thác, đóng vai trò then chốt cho an ninh năng lượng quốc gia.

Nguồn: GMA News

- Ngày 12/4, sau lời kêu gọi minh bạch và những cảnh báo về rủi ro khi hợp tác khai thác dầu khí chung ở Biển Đông, Bộ Ngoại giao Philippines ra thông cáo khẳng định mọi hoạt động thăm dò dầu khí

chung với nước ngoài, đặc biệt là Trung Quốc, phải tuân thủ nghiêm ngặt Hiến pháp và luật pháp hiện hành. Bộ Ngoại giao Philippines nhấn mạnh Philippines giữ trọn quyền chủ quyền đối với tài nguyên trong vùng đặc quyền kinh tế và thềm lục địa, mọi đàm phán mới sẽ được thực hiện dựa trên nguyên tắc ưu tiên chủ quyền quốc gia, sự minh bạch và phù hợp với luật pháp quốc tế về giải quyết tranh chấp.

Nguồn: Thông tấn xã Philippines

- Cùng ngày, Bộ Ngoại giao Philippines cũng ra thông cáo khẳng định tính minh bạch trong các cuộc thảo luận nhằm sửa đổi Bản ghi nhớ năm 2016 giữa Lực lượng Cảnh sát biển Philippines và Hải cảnh Trung Quốc; bác bỏ các nhận định cho rằng quá trình đàm phán diễn ra thiếu công khai hoặc không có sự tham gia của Cảnh sát biển Philippines. Thông cáo nêu rõ, các bản dự thảo và tiến trình đàm phán đã được báo cáo đầy đủ cho các cấp lãnh đạo cao nhất, bao gồm Cố vấn An ninh Quốc gia và Tư lệnh Cảnh sát biển Philippines. Mục tiêu của các sửa đổi này chỉ giới hạn trong việc tái thiết lập Ủy ban chung giữa hai lực lượng tuần duyên như một kênh liên lạc chính thức, tuyệt đối không bao gồm các hoạt động hợp tác tại các khu vực tác chiến nhạy cảm hay tuần tra chung. Các nỗ lực này hoàn toàn nhất quán với chỉ thị của Tổng thống Marcos Jr. về việc duy trì đối thoại với Trung Quốc trong khi vẫn kiên quyết bảo vệ chủ quyền quốc gia dựa trên Công ước của Liên hợp quốc về Luật Biển (UNCLOS) 1982 và Phán quyết Trọng tài năm 2016.

Nguồn: Tài khoản X của Bộ Ngoại giao Philippines

3. Philipines và các đồng minh, đối tác triển khai hợp tác trên thực địa:

- Ngày 08/4, RFA đưa tin Nhật Bản sẽ lần đầu tiên cử lực lượng quân đội tham gia đầy đủ vào cuộc tập trận thường niên Balikatan của Mỹ và Philippines. Đây là một bước ngoặt lịch sử vì trước đây Nhật Bản chỉ tham gia với tư cách quan sát viên. Quyết định này được đưa ra ngay sau khi Tokyo và Manila ký kết Thỏa thuận tiếp cận song phương (RAA), cho phép triển khai lực lượng quân sự trên lãnh thổ của nhau. Cuộc tập trận năm 2026 dự kiến tập trung vào các khoa mục phòng thủ bờ biển,

chiếm lại các đảo bị chiếm đóng và tăng cường khả năng phối hợp tác chiến giữa ba nước.

Nguồn: [Radio Free Asia](#)

- Ngày 10/4, trang RFA đưa tin Mỹ đang lên kế hoạch thiết lập một kho dự trữ nhiên liệu chiến lược tại khu vực Davao, miền Nam Philippines nhằm hỗ trợ các hoạt động an ninh hàng hải và cứu trợ nhân đạo tại Biển Đông. Cơ sở này dự kiến hoàn thành vào năm 2028 với sức chứa hơn 150.000 m³ nhiên liệu và chất bôi trơn. Căn cứ này sẽ vận hành dưới sự kiểm soát của Philippines trong khuôn khổ Thỏa thuận Hợp tác Quốc phòng Nâng cao (EDCA) và Thỏa thuận Lực lượng Thăm viếng (VFA). Các chuyên gia nhận định việc chọn Davao thay vì Subic hay Manila cho thấy một sự "tái đánh giá địa chiến lược", giúp đa dạng hóa hạ tầng hậu cần và nâng cao khả năng phục hồi của liên minh Mỹ - Philippines trước các kịch bản xung đột tiềm tàng.

Nguồn: [Radio Free Asia](#)

- Ngày 13/4, trang The Straits Times đưa tin Mỹ, Australia và Philippines đã kết thúc cuộc tập trận hàng hải chung lần thứ hai tại Biển Đông, từ 09-12/4. Philippines đã triển khai các máy bay chiến đấu FA-50, Australia cử máy bay tuần tra P-8A Poseidon và Mỹ cử tàu đổ bộ USS Ashland tham gia. Cuộc diễn tập này được xem là bước đệm quan trọng cho cuộc tập trận quy mô lớn Balikatan (dự kiến khai mạc ngày 20/4).

Nguồn: [Straits Times](#)

4. Các tin tức liên quan khác:

Philippines:

- Ngày 09/4, Cảnh sát biển Philippines đã chính thức khánh thành Trung tâm Chỉ huy mới trên đảo Thị Tứ thuộc quần đảo Trường Sa, một khu vực rộng khoảng 68.000 km². Trung tâm này được trang bị hệ thống radar, thiết bị giám sát mặt biển và công nghệ truyền thông hiện đại nhằm nâng cao năng lực nhận biển của Philippines trong khu vực. NPN Cảnh sát biển Philippines Jay Tarriela cho biết, các trạm phụ của đảo Loại Ta và Song Tử Đông xa xôi cũng sẽ được nâng cấp lên thành trạm chính thức.

Nguồn: [Manila Times](#)

Trung Quốc:

- Ngày 07/4, trang Taipei Times cho biết, Trung Quốc đã ban hành các thông báo bay thiết lập vùng hạn chế không phận quy mô lớn trên biển Hoàng Hải và biển Hoa Đông từ ngày 27/3-06/5. Đây là một động thái "bất thường" vì khu vực này được phong tỏa liên tục trong 40 ngày nhưng không có bất kỳ thông báo diễn tập quân sự chính thức nào từ Bắc Kinh. Vùng hạn chế trải dài từ vùng biển phía Nam bán đảo Triều Tiên đến vùng biển Nhật Bản, với độ cao không hạn chế. Các chuyên gia nhận định đây không đơn thuần là một cuộc tập trận riêng lẻ mà là trạng thái "sẵn sàng tác chiến duy trì" nhằm răn đe các đồng minh của Mỹ (Nhật Bản, Hàn Quốc) và kiểm soát các tuyến đường tiếp viện tiềm năng. Động thái này diễn ra trong bối cảnh sự chú ý của Mỹ đang bị phân tán bởi tình hình Trung Đông, đồng thời trùng với thời điểm Chủ tịch Quốc dân đảng Trịnh Lệ Văn thăm Trung Quốc.

Nguồn: Taipei Times

- Ngày 10/4, tại họp báo thường kỳ, trả lời câu hỏi của phóng viên The Paper về phản ứng của Trung Quốc trước việc dư luận cho rằng Trung Quốc đề xuất Hạ Môn làm nơi đặt trụ sở Ban Thư ký của Hiệp định về bảo tồn và sử dụng bền vững đa dạng sinh học biển ở vùng biển ngoài phạm vi tài phán quốc gia (Hiệp định BBNJ), nhằm mở rộng ảnh hưởng trong lĩnh vực quản trị đại dương, NPN Bộ Ngoại giao Trung Quốc Mao Ninh cho biết: Cốt lõi của chủ nghĩa đa phương nằm ở việc cùng nhau thảo luận và giải quyết các vấn đề toàn cầu, cùng nhau đối mặt với thách thức, và chia sẻ cơ hội và sự thịnh vượng, chứ không phải là "anh tiến tôi lùi" hay trò chơi có tổng bằng không. Việc Hiệp định BBNJ được ký kết và có hiệu lực là thắng lợi của chủ nghĩa đa phương, là cột mốc quan trọng của quản trị đại dương toàn cầu. Việc thực hiện đầy đủ và hiệu quả Hiệp định này là vô cùng quan trọng đối với hạnh phúc của nhân loại. Trung Quốc luôn ủng hộ chủ nghĩa đa phương chân chính, coi trọng việc bảo vệ và sử dụng bền vững đại dương, và sẵn sàng đóng góp thêm vào quản trị đại dương toàn cầu.

Nguồn: Bộ Ngoại giao Trung Quốc

- Ngày 10/4, South China Morning Post đưa tin Trung Quốc dự kiến phóng tên lửa Tiệp Long 3 (Jielong-3) từ sà lan nổi Đông Phương Hàng Thiên Cảng (Dong Fan Hang Tian Gang) tại vùng biển mở ở Biển Đông. Tên lửa Jielong-3 cao 31 mét, được thiết kế chuyên biệt cho các nhiệm vụ thương mại với khả năng đưa nhóm vệ tinh lên quỹ đạo đồng bộ mặt trời. Việc lựa chọn vị trí phóng tại Biển Đông giúp Trung Quốc tận dụng lực đẩy từ vòng quay của Trái Đất để tối ưu hóa tải trọng và tiết kiệm nhiên liệu. Giới chuyên gia nhận định, động thái này không chỉ khẳng định bước tiến về công nghệ hàng không vũ trụ mà còn cho thấy chiến lược của Bắc Kinh trong việc biến các vùng biển xa thành căn cứ hậu cần và kỹ thuật đa năng, góp phần củng cố hiện diện thực địa của Trung Quốc trên các vùng biển quốc tế.

Nguồn: [South China Morning Post](#)

- Ngày 12/4, CGTN đưa tin Bắc Kinh yêu cầu Tokyo phải nhìn nhận lại những "sai lầm" trong chính sách đối với Trung Quốc. Phía Trung Quốc chỉ trích Nhật Bản đang cố tình cường điệu hóa "mối đe dọa từ Trung Quốc" để làm cơ sở phá bỏ các hạn chế quân sự, tăng cường ngân sách quốc phòng và can thiệp sâu vào vấn đề Biển Đông, eo biển Đài Loan. Bài viết cáo buộc Nhật Bản đang đóng vai trò "công cụ" cho chiến lược kiềm chế của Mỹ, gây mất ổn định khu vực thông qua các liên minh quân sự đa phương. Bắc Kinh khẳng định quan hệ song phương chỉ có thể cải thiện nếu Tokyo tuân thủ các cam kết chính trị, ngừng can thiệp vào công việc nội bộ và từ bỏ tư duy đối đầu.

Nguồn: [CGTN](#)

- Ngày 13/4, Tổng công ty Dầu khí Hải dương Trung Quốc (CNOOC) công bố phát hiện trữ lượng dầu khí khổng lồ tại mỏ Khai Bình Nam (Kaiping South) với trữ lượng ước tính hàng tỷ tấn. Đáng chú ý, nguồn dầu này nằm trong các tầng đá biến chất ở độ sâu cực lớn, vốn được giới địa chất trước đây cho là không thể khai thác. Giới phân tích nhận định, phát hiện này không chỉ giúp Trung Quốc giảm bớt phụ thuộc vào năng lượng nhập khẩu mà còn là cái cớ để nước này đẩy mạnh hạ tầng khai thác và củng cố hiện diện thực địa tại các vùng biển nhạy cảm. Việc khai thác tại các tầng địa chất mới này có thể làm thay đổi hoàn toàn bản đồ năng lượng khu vực.

Nguồn: [Click Oil and Gas](#)

- Ngày 13/4, trang China Military đăng tải video ngắn cảnh diễn tập đa khoa mục của Hải quân Trung Quốc ở Biển Đông.

Nguồn: [China Military](#)

ASEAN - Ấn Độ:

- Ngày 09/4 diễn ra Hội nghị Quan chức cao cấp ASEAN - Ấn Độ lần thứ 28. Hội nghị nhấn mạnh năm 2026 là Năm hợp tác biển ASEAN - Ấn Độ, phản ánh cam kết chung của hai bên về trật tự biển dựa trên luật lệ với nền tảng là luật pháp quốc tế, nhất là UNCLOS 1982.

Nguồn: [Bộ Ngoại giao Philippines](#)

Nhật Bản:

- Ngày 10/4, Chính phủ Nhật Bản công bố Sách xanh Ngoại giao 2026, trong đó đưa ra những điều chỉnh quan trọng về cấp độ quan hệ với các láng giềng. Đáng chú ý, Nhật Bản đã hạ cấp mô tả quan hệ với Trung Quốc từ "mối quan hệ song phương quan trọng nhất" xuống còn "quốc gia láng giềng quan trọng". Tài liệu cũng bày tỏ quan ngại sâu sắc về nỗ lực đơn phương thay đổi hiện trạng của Trung Quốc tại Biển Đông và Biển Hoa Đông, đồng thời khẳng định kỷ nguyên "hậu Chiến tranh Lạnh" đã chính thức kết thúc, đòi hỏi việc tăng cường năng lực răn đe của liên minh Mỹ - Nhật.

Nguồn: [The Chosun Daily](#)

Vấn đề Đài Loan:

- Ngày 09/4, tại họp báo thường kỳ, trả lời câu hỏi của phóng viên về việc dư luận Đài Loan quan tâm việc thử nghiệm thành công máy bay vận tải không người lái lớn nhất thế giới Trường Ưng 8 (Changying-8), NPN Bộ Quốc phòng Trung Quốc Trương Hiểu Cương khẳng định: Đài Loan là của Trung Quốc. Trung Quốc tuyệt đối không cho phép bất kỳ ai, bất kỳ thế lực nào dùng bất kỳ phương thức nào để chia cắt Đài Loan khỏi Trung Quốc. Các phương thức chống ly khai và chống can thiệp của Quân Giải phóng Nhân dân Trung Quốc sẽ ngày càng trở nên phong phú hơn, kiên quyết đập tan những ảo tưởng ly khai "Đài Loan độc lập", bảo vệ chủ quyền quốc gia và toàn vẹn lãnh thổ.

Nguồn: [Tân Hoa xã](#)

- Ngày 10/4, Cơ quan Phòng vệ Đài Loan cho biết, trong khi Bắc Kinh đang nỗ lực thúc đẩy các thông điệp hòa bình thông qua các cuộc gặp với các lãnh đạo phe đối lập tại Đài Bắc, thì trên thực địa, hoạt động quân sự của Trung Quốc quanh hòn đảo vẫn không hề thuyên giảm. Đài Loan ghi nhận sự hiện diện dồn dập của các biên đội tàu chiến và máy bay quân sự Trung Quốc vượt qua "đường trung tuyến" tại eo biển Đài Loan trong cùng thời điểm diễn ra các hoạt động ngoại giao. Động thái này cho thấy sự mâu thuẫn giữa những tuyên bố hòa bình về một "gia đình chung" và thực tế leo thang căng thẳng quân sự không ngừng tại khu vực eo biển.

Nguồn: Reuters

II. Tình hình và hoạt động đối ngoại của Việt Nam liên quan Biển Đông:

- Ngày 13/4, Thủ tướng Chính phủ Lê Minh Hưng hội đàm với Thủ tướng Cộng hòa Slovakia Robert Fico. Nhân dịp này, Thủ tướng Chính phủ Lê Minh Hưng đề nghị Slovakia tiếp tục có tiếng nói thúc đẩy Ủy ban châu Âu sớm gỡ bỏ thẻ vàng (IUU) đối với hải sản xuất khẩu của Việt Nam, xem xét đẩy mạnh các mặt hàng Việt Nam có thế mạnh và Slovakia có nhu cầu như nông, lâm, thủy, hải sản, đồ gỗ, hàng dệt may, giày dép và đưa các mặt hàng này thâm nhập sâu vào thị trường EU. Về vấn đề Biển Đông, hai bên tái khẳng định tầm quan trọng của việc duy trì hòa bình, ổn định, an ninh, an toàn và tự do hàng hải, hàng không; ủng hộ giải quyết các tranh chấp bằng biện pháp hòa bình, phù hợp với luật pháp quốc tế, đặc biệt là UNCLOS 1982. Hai bên ghi nhận tầm quan trọng của việc thực hiện đầy đủ và hiệu quả Tuyên bố về Ứng xử của các Bên ở Biển Đông (DOC) năm 2002 và việc sớm đạt được một Bộ Quy tắc Ứng xử ở Biển Đông (COC) hiệu lực và thực chất.

Nguồn: Báo điện tử Chính phủ

- Ngày 14/4, Việt Nam và Slovakia ra Tuyên bố chung về thiết lập quan hệ Đối tác Chiến lược nhân chuyến thăm chính thức Việt Nam của Thủ tướng Chính phủ nước Cộng hòa Slovakia Robert Fico (12 - 14/4). Trong đó, hai bên nhất trí tăng cường hợp tác chính trị và ngoại giao, tái khẳng định cam kết đối với chủ nghĩa đa phương, nhấn mạnh vai trò trung tâm của Liên hợp quốc và tầm quan trọng của việc duy trì trật tự quốc tế dựa trên luật lệ và luật pháp quốc tế. Hai bên

tái khẳng định tầm quan trọng của việc duy trì hòa bình, ổn định, an ninh, an toàn, tự do hàng hải và hàng không tại các vùng biển và đại dương, giải quyết hoà bình các tranh chấp trên cơ sở luật pháp quốc tế, đặc biệt là UNCLOS 1982. Hai bên ghi nhận tầm quan trọng của việc thực hiện đầy đủ và hiệu quả Tuyên bố DOC; hoan nghênh những tiến triển hướng tới việc sớm đạt được một COC hiệu lực và thực chất, phù hợp với luật pháp quốc tế, bao gồm UNCLOS 1982.

Nguồn: Báo điện tử Chính phủ

- Ngày 13/4, các Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN đã tiến hành Hội nghị đặc biệt lần thứ hai theo hình thức trực tuyến để trao đổi, đánh giá, phối hợp giữa các nước ASEAN ứng phó trước tình hình phức tạp và nhanh chóng tại Trung Đông. Đồng chí Lê Hoài Trung, Ủy viên Bộ Chính trị, Bộ trưởng Ngoại giao đã tham dự Hội nghị. Các Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN đã ra Tuyên bố về các diễn biến tại Trung Đông, nhấn mạnh việc duy trì an ninh, an toàn và tự do hàng hải, hàng không phù hợp với luật pháp quốc tế và UNCLOS 1982, đồng thời kêu gọi bảo đảm lưu thông thông suốt tại eo biển Hormuz.

Nguồn: Bộ Ngoại giao Việt Nam

III. Ý kiến học giả, chuyên gia:

- Ngày 06/4, Sea Food Source đăng tải bài viết cho biết, Trung Quốc đã vận hành hơn 100 cơ sở nuôi trồng thủy sản xa bờ quy mô lớn. Với các công nghệ đột phá như lồng nuôi thông minh siêu khổng lồ và tàu nhà máy chế biến tại chỗ, Bắc Kinh đang đẩy nhanh việc đánh bắt tại các vùng biển sâu. Mục tiêu của chiến lược này vượt xa việc đảm bảo an ninh lương thực, hợp thức hóa sự hiện diện dân sự thường trực tại các vùng biển tranh chấp, giúp Trung Quốc củng cố yêu sách chủ quyền thực địa, gây khó khăn cho công tác thực thi pháp luật của các quốc gia ven biển khác và tạo ra một hình thái mới của chiến thuật "vùng xám" trên biển.

Nguồn: Sea Food Source

- Ngày 06/4, trang Modern Diplomacy phân tích chiến lược của Trung Quốc và Nga trong xung đột Mỹ - Israel - Iran. Hai cường quốc này đang áp dụng chính sách "gián tiếp hưởng lợi", coi đây là cơ hội để tiêu hao nguồn lực tài chính và quân sự của Mỹ. Nga muốn biến Iran thành

một "Ukraine của Mỹ" để giảm áp lực tại mặt trận châu Âu, đồng thời thu lợi từ giá dầu tăng vọt. Trung Quốc tận dụng việc Mỹ phải điều chuyển hệ thống phòng thủ (như THAAD) sang Trung Đông để giảm áp lực tại Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, tạo không gian cơ động cho vấn đề Đài Loan và Biển Đông. Dù hỗ trợ Iran về tình báo và hậu cần, cả Nga và Trung Quốc đều tránh cam kết quân sự trực tiếp nhằm bảo vệ lợi ích kinh tế khu vực. Mục tiêu cốt lõi là duy trì căng thẳng để làm suy yếu Mỹ nhưng không để xảy ra chiến tranh tổng lực gây đổ vỡ hệ thống năng lượng toàn cầu.

Nguồn: [Morden Diplomacy](#)

- Ngày 10/4, China Daily đăng tải bài viết của Đinh Đạc, cho rằng cuộc khủng hoảng năng lượng do căng thẳng tại Trung Đông đã làm bộc lộ sự "bất nhất" và "sai lầm chiến lược" trong chính sách đối ngoại của chính quyền Tổng thống Marcos Jr. Bài viết chỉ trích Manila vẫn tiếp tục gây hấn trên biển, ban hành Sắc lệnh số 111 đơn phương đổi tên 131 thực thể tại quần đảo Trường Sa và khánh thành Trung tâm chỉ huy cảnh sát biển trên đảo Thị Tứ vào ngày 09/4, ngay cả khi đang chịu áp lực nặng nề về thiếu hụt nhiên liệu trong nước. Điều này bắt nguồn từ sự phụ thuộc ngày càng sâu sắc vào các cường quốc bên ngoài (Mỹ, Nhật Bản). Những người cuối cùng phải trả giá không phải là các chính trị gia ở Manila mà là những ngư dân đang nhìn những thùng chứa trống rỗng và những chiếc thuyền nằm im lìm. Nếu không có sự thay đổi đường lối thực sự, những bước ngoặt lặp đi lặp lại này sẽ chỉ khiến đất nước ngày càng bị cô lập, dễ bị tổn thương hơn và không tiến gần hơn đến việc giải quyết chính những cuộc khủng hoảng mà mình đã góp phần tạo ra.

Nguồn: [China Daily](#)

- Ngày 11/4, kênh podcast Why should we care about the Indo-Pacific? đăng tải buổi thảo luận giữa các chuyên gia Greg Poling, Ray Powell và Jim Carouso về việc Trung Quốc đang biến đá Hải Sâm thành đảo nhân tạo lớn nhất của nước này tại Biển Đông. Ông Poling khẳng định rõ ràng từ hơn 200 năm trước, triều Nguyễn của Việt Nam đã quy thuộc và quản lý quần đảo này. Theo Greg Poling, trong khi thế giới thường quan tâm đến các diễn biến ở quần đảo Trường Sa, việc Trung Quốc tiến hành bồi đắp đá Hải Sâm là nhằm chọc tức hoặc theo dõi Việt Nam. Các chuyên gia cảnh báo đây là bước đi nhằm tạo

ra "sự đã rồi" trên thực địa trước thềm kỷ niệm 10 năm Phán quyết Trọng tài năm 2016.

Nguồn: [Why should we care about the Indo-Pacific?](#)

- Ngày 11/4, trang Forbes đăng tải bài viết cảnh báo Trung Quốc đang đẩy mạnh việc chiếm đóng và quân sự hóa đá Hải Sâm thuộc quần đảo Hoàng Sa trong khi thế giới đổ dồn sự chú ý vào căng thẳng tại Iran. Lộ trình xâm lấn được chuẩn bị từ tháng 2/2023 với việc mở thầu đánh giá môi trường, chính thức nạo vét từ tháng 10/2025 và huy động cao điểm tới 22 tàu hút bùn vào tháng 2/2026. Hiện tại, Trung Quốc đã bồi đắp trên phạm vi hơn 15 km², xây dựng hơn 50 cấu trúc quân sự bao gồm bến cảng cho tàu đổ bộ, trạm bê tông và đặc biệt là khu vực đủ khả năng thiết lập đường băng dài 2.700m. Bài báo nhấn mạnh đây là chiến thuật "chiến tranh pháp lý" nhằm tạo ra sự đã rồi, biến thực thể này thành căn cứ quân sự quy mô lớn để thay đổi hoàn toàn nguyên trạng Biển Đông./.

Nguồn: [Forbes](#)